

Ильницкая В.Ю., Рожко Н.Н., Косенко С.В., Пелехан Л.И., Катеренюк В.Ю.

Оптимизация учебного процесса при подготовке врачей-интернов-стоматологов. (Сообщение 6. Методологическое обеспечение эффективности учебного процесса средствами и методами обучения в течение 2007-2011 года)

Резюме. Данное сообщение является итоговым в серии научных работ, педагогического направления сотрудников кафедры стоматологии ФПО ГВУЗ ИФНМУ. Оно посвящено оптимизации учебного процесса при подготовке врачей-стоматологов-интернов. Результаты работы свидетельствовали о том, что организационные мероприятия, проведенные на кафедре, способствовали эффективному внедрению средств обучения, таких как методики обучения. Методологическое обеспечение процесса обучения врачей-интернов-стоматологов, путем применения средств и методов обучения, способно привести к более высокой эффективности качества обучения обучаемых. Результативность обучения врачей-интернов в течение 2007–2011 года по специальности «Стоматология» представлена в виде диаграмм. Процесс оптимизации в виде схемы.

Ключевые слова: оптимизация, учебный процесс, обучение в интернатуре, стоматология.

Ilynska O.M., Rozhko M.M., Kosenko S.V., Pelehan L.I., Kateriniuk V.Yu.
Improvement of Educational Process for Training of Interns of Dentistry (Report 6. Methodological Support of Educational Process Efficiency During the Period of 2007-2011 Years)

Summary. This report is a summary in a series of scientific works of pedagogical nature of workers of Dentistry department of Postgraduate Studies of Ivano-Frankivsk National Medical University. It is dedicated to the optimization of studying process in preparation of professional workers in the specialty "Dentistry". The results of the research work suggest that organizational measures, conducted at the faculty, contributed to the effective implementation of study measures, such as study methods. Methodological support of studying process of dentists-interns by means of implementing various study methods, measures and techniques, leads to the improvement of effectiveness of quality of studying process of the majority of students. The effectiveness (efficiency) of studying process in 2006-2011 years, when preparing professional workers in the specialty "Dentistry", is presented in the form of diagrams, whereas the optimization process is presented in the form of a chart.

Key words: optimization, studying process, internship, dentistry.

Надійшла 01.10.2012 року.

УДК: 371.322+617.7

Капечук В.В.

Особенности написания истории болезни з дисциплины «Офтальмология» студентами стоматологического факультета Ивано-Франковского национального медицинского университета

Кафедра нейрохирургии та офтальмології (зав. каф. – проф. О.І. Потапов)
ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»

Резюме. У статті показано позитивну роль запровадження на кафедрі нейрохірургії та офтальмології ІФНМУ дещо спрощеної схеми написання історії хвороби з дисципліни «Офтальмологія» для студентів стоматологічного факультету. Відображено форму запропонованого Листа курації офтальмологічного хворого та методичних рекомендацій по курації хворих.

Ключові слова: навчальна історія хвороби, офтальмологія, студенти-стоматологи.

Захворювання органу зору у всіх країнах світу займають важливе місце серед причин слабкості і сліпоті. Деякі з них мають спадковий характер, проявляються в людей молодого віку, призводять до втрати працездатності та інвалідності зору.

Патологічні зміни сітківки та зорового нерва часто розвиваються на фоні загальних захворювань організму, переважно серцево-судинних, ендокринних, неврологічних, інфекційних, що вимагає узгодженого лікування таких пацієнтів офтальмологом та лікарем іншої спеціальності. Тому знання етіології, клініки, методів сучасної діагностики та принципів лікування уражень органу зору необхідне лікарю будь-якого профілю.

Орган зору зв'язаний багатьма анатомічними і фізіологічними механізмами як з організмом у цілому, так і з окремими його органами і системами зокрема. Тому він часто втягується в загальні захворювання організму, або першим реагує на них функціональними або морфологічними змінами. По суті, уся патологія органа зору (за винятком травм, окремих екзогенних запалень повік, кон'юнктиви і рогівки) є проявом загальних або системних захворювань. Тому знання офтальмологічних симптомів при різних загальних захворюваннях необхідні лікарям інших спеціальностей для діагностики, оцінки стадії, динаміки, визначення прогнозу основного захворювання.

Історія хвороби - це головний лікарняний юридичний документ, що вимагає при оформленні дотримання встановлених правил. Знання цих правил необхідно лікарю будь-якого профілю. Написання історії хвороби є самостійною

науковою працею студента, що дозволяє йому виявити свої індивідуальні творчі здібності, перевірити ступінь своєї готовності до самостійного прийому, в тому числі і офтальмологічного хворого.

Анамнез, дані об'єктивного обстеження, що включають параклінічні дослідження, та зроблені на основі цього висновки - етапи на шляху до розпізнавання діагнозу. Для цього потрібні особисті вправи у ліжка хворого. Уміння логічно мислити - особливі якості лікаря, без якого лікар навіть при відмінних теоретичних знаннях не може бути кваліфікованим спеціалістом.

У зв'язку з цим курація хворих, написання історії хвороби, яка включає в себе такий важливий розділ, як диференціальний діагноз, обґрунтування основного, супутнього діагнозу та ускладнень, і насамкінець захист історії хвороби, є одним із важливих форм навчання студентів, формування логічного мислення, що впливає на їх практичну підготовку.

Згідно з типовим навчальним планом 2010 року, підготовка лікаря-стоматолога включає вивчення дисципліни «Офтальмологія» за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Значна частина матеріалу, яку повинен засвоїти студент, вноситься на самостійне вивчення, яке інколи без сторонньої, кваліфікованої допомоги викладача багатьом студентам дається важко. Особливо ця проблема відчутна при написанні навчальної історії хвороби з дисципліни «Офтальмологія», написання якої утруднене через те, що студенти впродовж одного семестру змушені засвоїти досить великий розділ клінічної медицини, який майже ніде більше не повторюється. Значні труднощі у написанні історії хвороби, зокрема у студентів стоматологічного факультету, виникають через специфічну офтальмологічну термінологію, яка інколи не зовсім їм зрозуміла. Причиною цього, поряд із частковою втратою до IV курсу частини отриманих знань з латинської мови, є і наявність певних термінів, таких наприклад, як «катаракта», «глаукома» й інші, значення яких потрібно просто завчити. Тому при кредитно-модульній системі організації навчального процесу зростає роль викла-

Лист курації офтальмологічного хворого

Прізвище, ім'я, по-батькові хворого(ї) _____
 _____ р.н., домашня адреса _____,
 місце роботи _____
 Скарги: _____

Анамнез хвороби: _____

Анамнез життя: перенесені захворювання – вірусний гепатит _____, туберкульоз _____,
 венеричні хвороби _____, цукровий діабет _____, інші _____

Алергологічний анамнез _____
 Об'єктивний стан: свідомість _____, шкіра та видимі слизові _____
 _____, лімфатичні вузли _____, легені _____
 _____, серце _____, А/Т _____ мм. рт.. ст.,
 пульс _____ уд., хв., органи черевної порожнини _____,
 сечовидільна система _____, фізіологічні відправлення _____

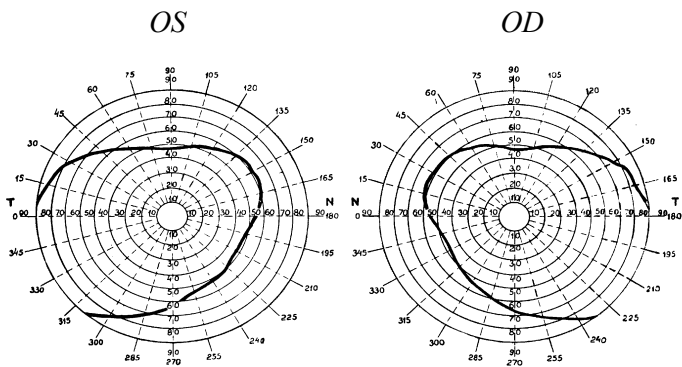
Локальний стан (STATUS OPHTHALMICUS):

	<i>Oculus dexter (OD).</i>	<i>Oculus sinister (OS).</i>
Гострота зору	<i>visus OD =</i>	<i>visus OS =</i>
Орбіта		
Повіки		
Очна щілина		
Слізні органи		
Кон'юнктива		
Очне яблуко		
Склера		
Лімб		
Рогівка		
Передня камера		
Райдужка		
Зіниця		
Циліарне тіло		
Кришталік		
Скловидне тіло		
Рефлекс		
Очне дно		
Рефракція		
ВОТ		
Бінокулярний зір		

Рис. 1.

Продовження рис. 1.

Схема поля зору

Диференційний діагноз

Попередній діагноз: _____

План обстеження:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

План лікування:

1. Режим _____ . 2. Дієта _____ .
3. _____
4. _____
5. _____

Наявність у хворого(ї) _____ є показанням до _____ лікування.

Куражія проведена « ____ » _____ 20 ____ р.

Куратор студент _____ групи IV курсу стоматологічного факультету

Прізвище, ім'я, по-батькові

підпис студента

Оцінка за куражію _____ , оцінка за захист історії хвороби _____

Викладач групи _____

Прізвище, ім'я, по-батькові

підпис викладача

Витяг з
Методичних вказівок
для студентів IV курсу стоматологічного факультету
по заповненню листа курації офтальмологічного хворого

У методичній вказівці відображено нормальний стан анатомічних утворів органу зору та взірць заповнення листа курації офтальмологічного хворого.

STATUS OPHTHALMICUS.

Візометрія	<i>Vis OD=_____</i> <i>при потребі з корекцією с.с. _____</i>	<i>Vis OS=_____</i> <i>при потребі з корекцією с.с. _____</i>
Анатомічні утвори	<i>Oculus dexter (OD).</i>	<i>Oculus sinister (OS).</i>
Орбіта	<i>Форма орбіти (правильна, округла, неправильна); наявність деформацій. Кісткові краї гладкі, шороховаті, рівні, не рівні; при пальпації болючі, не болючі; якого кольору шкірні покриви навколо орбіти, їхня еластичність.</i>	<i>Форма орбіти (правильна, округла, неправильна); наявність деформацій. Кісткові краї гладкі, шороховаті, рівні, не рівні; при пальпації болючі, не болючі; якого кольору шкірні покриви навколо орбіти, їхня еластичність.</i>
Повіки	<i>Форма, їхнє положення, рухомість, повністю чи неповністю закривають очне яблуко. Колір шкіри повік Наявність гіперемії, набряку. Краї повік ріст вій. Ширина інтрамаргінального проміжку. Стан видимих проток мейбомієвих залоз. Хряцева частина повік її стан, М'язовий апарат, його функціональна здатність. Наявність блефароспазму, вивороту, завороту повік.</i>	<i>Форма, їхнє положення, рухомість, повністю чи неповністю закривають очне яблуко. Колір шкіри повік Наявність гіперемії, набряку. Краї повік ріст вій. Ширина інтрамаргінального проміжку. Стан видимих проток мейбомієвих залоз. Хряцева частина повік її стан, М'язовий апарат, його функціональна здатність. Наявність блефароспазму, вивороту, завороту повік.</i>
	<i>І так далі по всіх анатомічних утворах органа зору...</i>	

Диференційований діагноз

Необхідно вказати два захворювання, з якими слід було б провести диф.діагноз

Попередній діагноз

Обґрунтувати детально на основі скарг, анамнезу, даних об'єктивного обстеження.

План обстеження

Необхідно вказати план обстеження даного хворого

План лікування

Необхідно вказати основні принципи лікування даного захворювання

Вказівку підготував:

к.м.н, доцент Капечук В.В.

дача, як консультанта.

Враховуючи ті труднощі, які виникали у студентів-стоматологів при написанні історії хвороби, та те, що дисципліна «Офтальмологія» не є профільною в підготовці лікаря-стоматолога, на кафедрі нейрохірургії та офтальмології ІФНМУ з метою оптимізації навчального процесу та адаптації його до потреб студентів стоматологічного факультету було запроваджено дещо спрощений варіант написання історії хвороби. З цією метою було розроблено Лист курації офтальмологічного хворого (Рис. 1).

Курація офтальмологічного хворого для студентів стоматологічного факультету, згідно з робочою навчальною програмою, триває 1 заняття (2 години), впродовж якого студенти самостійно працюють в офтальмологічному відділенні з пацієнтами під контролем викладача. Слід зауважити, що студенти під час курації пацієнта не мають змоги ознайомитись з реальною історією хвороби даного хворого, так як ці історії знаходяться на момент курації у викладача групи. Діагноз куруваного пацієнта викладачем групи студентам не повідомляється. Студенти із історій хвороб своїх куруваних хворих можуть отримати інформацію про результати додаткових методів обстеження. Після проведеної курації студенти повинні самостійно заповнити лист курації та здати його на наступному занятті викладачу групи для перевірки.

З метою полегшення самостійної роботи студента над заповненням Листа курації офтальмологічного хворого на кафедрі були розроблені методичні рекомендації, в яких відображено нормальний стан анатомічних утворів органу зору та взіреть заповнення листа курації офтальмологічного хворого (Рис. 2).

Після проведеної курації хворого та перевірки викладачем Листа курації студент повинен захистити свою роботу на відведеному за календарно-тематичним планом занятті. Студент отримує за курацію дві оцінки: одну за написання, іншу за захист історії хвороби. Робота студента, згідно з робочою навчальною програмою з дисципліни, оцінюється від 0 до 8 балів.

Висновки

Запропоновані зміни у написанні історії хвороби зменшили затрати часу студентів для написання історії хвороби, дали змогу студентам більш самостійно опрацювати дані,

отримані під час курації хворих, та заповнити Лист курації, який за своєю формою нагадує Лист первинного огляду із історією реальної історії офтальмологічного хворого, що позитивно було оцінено студентами. Підготовлені методичні рекомендації мають на меті допомогти студенту послідовно провести обстеження хворого, сприяти розвитку клінічного мислення як при опитуванні хворого, так і при фізикальному та параклінічному його обстеженні, вмінні виділити головні симптоми чи синдроми, які є основою побудови диференційного діагнозу та обґрунтування заключного діагнозу.

Література

1. Жабоедов Г.Д. Офтальмологія / Підручник за редакцією Г. Д. Жабоедова, Р. Л. Скрипник. – Київ, ВСВ «Медицина»- 2011. – 424 с.
2. Місяць Н. Українські анатомічні офтальмологічні терміни / Н. Місяць, А. Білоус, В. Білоус. // Українська термінологія і сучасність: Зб. наук. праць. Вип. ІУ. – К., 2001. – С. 194–198.

Капечук В.В.

Особенности написания истории болезни по дисциплине «Офтальмология» студентами стоматологического факультета Ивано-Франковского национального медицинского университета

Резюме. В статье показана положительная роль внедрения на кафедре нейрохирургии и офтальмологии ИФНМУ несколько упрощенной схемы написания истории болезни по дисциплине «Офтальмология» для студентов стоматологического факультета. Отображено форму предложенного Листа курации офтальмологического больного и методических рекомендаций по курации больных.

Ключевые слова: учебная история болезни, офтальмология, студенты-стоматологи.

Капечук В.В.

Details of Writing Case Records in Ophthalmology by Students of Stomatological Faculty of Ivano-Frankivsk National Medical University

Summary. The article shows the positive role of implementing the department of neurosurgery and ophthalmology IFNMU simplified in some way scheme of writing histories of discipline “Ophthalmology” for students of stomatological faculty. Imagine form of the proposed Letter of Supervision of ophthalmic patient and methodical recommendations to Supervise patients.

Keywords: educational history of the disease, ophthalmology, student dentists.

Надійшла 26.11.2012 року.

УДК 371.322+378.147

Максимчук Л.Т.

Особенности створення тестових завдань для контролю рівня знань з неврології

Кафедра нервових хвороб (в.о. зав. каф. - В.А.Гриб) Івано-Франківського національного медичного університету

Резюме. Поряд з практичною роботою студентів медичних учбових закладів в клінічних відділеннях лікарні важливим елементом навчання студентів може бути вирішення завдань тестового контролю – варіативних одиниць контрольного матеріалу, сформульованих у формі стверджувального речення з невідомим. Рівноманітність тестових завдань допомагає оцінити якість здобуття знань і підготувати майбутнього фахівця до професійного прийняття рішення в різнопланових ситуаціях.

Ключові слова: тести закритої форми, тести відкритої форми, контроль вхідного рівня знань.

Викладання неврології студентам медичних вищих навчальних закладів передбачає підготовку лікаря – фахівця, який досконало володіє знаннями та навиками для діагностики і лікування будь-яких порушень здоров'я, незалежно від їх нетиповості та складності. Навчання за медичними посібниками озброює студентів глибокими теоретичними

знаннями з епідеміології, етіології, патогенезу, клініки та діагностики захворювань, однак ці знання стосуються в основному типових форм і діагностичних прийомів, чого безсумнівно недостатньо в самостійній практичній діяльності лікаря. Життя створює перед молодими лікарями складні завдання, часто з невизначеними чи надлишковими вихідними даними, з суперечливими умовами, з можливостями прийняття вірогідного рішення. Поряд з практичною роботою студентів медичних учбових закладів в клінічних відділеннях лікарні важливим елементом навчання студентів може бути створення нестандартних ситуацій з допомогою завдань тестового контролю. Тестові завдання складного типу, які моделюють умови реального життя, допомагають підготувати майбутнього фахівця до виваженого і професійного прийняття рішення в повсякденній практичній діяльності [2, 3].

Нашою метою було розробити на кафедрі неврології Іва-